

Gemeente
Leidschendam-Voorburg

Aan de raad van de gemeente
LEIDSCHENDAM-VOORBURG

Datum 30 oktober 2018

Nummer 663

Onderwerp Raadsvoorstel vaststellen Kompas van de Leefomgeving

Portefeuillehouder Wethouder Rouwendal

Behandeld door T Dijk

1. **Gevraagd raadsbesluit**

De raad besluit:

- In te stemmen met het Kompas van de Leefomgeving waarin de contouren voor de Omgevingsvisie zijn opgenomen.
- In te stemmen met de voorlopige agendapunten en hoofdkeuzes op basis van de volgende zeven doelstellingen (geen prioritaire volgorde):
 1. Groene aantrekkelijke woongemeente met drie karakteristieke kernen;
 2. Een gevarieerd en betaalbaar woningaanbod voor alle doelgroepen;
 3. LV is in 2050 energieneutraal en klimaatbestendig;
 4. Gezonde leefomgeving;
 5. Inclusieve gemeente: niemand wordt uitgesloten;
 6. Vitale economie passend bij de woongemeente;
 7. Een goed bereikbare gemeente.
- Aan de hand van deze doelstellingen, agendapunten en hoofdkeuzes de Omgevingsvisie op te stellen.

2. **Waarom wordt de raad dit besluit voorgelegd? (In welke context, bijv. vanwege wet- en regelgeving of nieuw initiatief en wat komt hierna nog)**

De Omgevingsvisie is een van de kerninstrumenten van de nieuwe Omgevingswet die in 2021 geïmplementeerd wordt. Iedere gemeente moet een Omgevingsvisie opstellen. De Omgevingsvisie gaat over alle terreinen van de fysieke leefomgeving en geeft de ruimtelijke en sociaaleconomische koers voor de lange termijn weer. Het dient als zodanig als integraal afwegingskader voor diverse projecten en initiatieven van bewoners, bedrijven en gemeente. Het doel is dat de Omgevingsvisie een flexibele visie wordt die organisch meebeweegt met ontwikkelingen die invloed hebben op de leefomgeving.

De Omgevingsvisie is derhalve een belangrijk document voor de leefomgeving van Leidschendam-Voorburg en voor haar inwoners en gebruikers. De ontwikkeling van de Omgevingsvisie is in twee delen verdeeld waarvan het Kompas van de Leefomgeving

het eerste deel is. Het biedt de uitgangspunten en richting voor de op te stellen Omgevingsvisie. Het is wenselijk dat de raad wordt meegenomen in deze uitgangspunten en richting om de voortgang van de ontwikkeling van de Omgevingsvisie te kunnen volgen.

3. Aan welk doel (van de doelenboom in de begroting) draagt het voorstel bij?

Het Kompas van de Leefomgeving en uiteindelijk de Omgevingsvisie dragen bij aan de twee hoofddoelen uit de doelenboom: Leidschendam-Voorburg is een groene en aantrekkelijke woongemeente en meetellen en meedoen in Leidschendam-Voorburg.

4. Welke argumenten zijn er voor de raad om het besluit te nemen? (Inhoudelijke uitleg, voor- en nadelen, financieel gevolg en risico's)

Het Kompas van de Leefomgeving geeft de richting aan van de op te stellen Omgevingsvisie. Het is derhalve een tussenstap in de ontwikkeling van de Omgevingsvisie. Net zoals de Omgevingsvisie een flexibel, aan te passen lange termijnvisie moet worden, is het Kompas van de Leefomgeving niet in beton gegoten maar geeft het de richting aan op basis van trends en ontwikkelingen, huidig beleid en participatierondes.

Het proces tot nog toe heeft geleid tot zeven doelstellingen waaronder agendapunten en hoofdkeuzes zijn gedefinieerd. Hieronder staan de doelstellingen beschreven en waarom ze zijn opgenomen in het Kompas van de Leefomgeving.

De doelstellingen zijn:

1. Groene aantrekkelijke woongemeente met drie karakteristieke kernen
Inwoners wonen graag in onze gemeente vanwege de groene omgeving en het verschillende karakter van de drie kernen. De gemeente wil daarom de vitaliteit van de kernen versterken waarbij in elke kern plek is voor jong en oud en kwetsbare groepen. Het woningaanbod, het voorzieningenniveau, de groenbeleving en het (cultureel) erfgoed zijn hierbij belangrijke onderdelen waar de gemeente op inzet om ook in de toekomst een aantrekkelijke groene woongemeente te zijn.
Reden tot opnemen in het Kompas: in het Toekomstbeeld – LV op de kaart wordt het groene karakter van de woongemeente als belangrijke reden genoemd om hier te wonen. Juist met de verstedelijkingsopgave is het belangrijk het groene karakter te borgen. Ook worden de identiteiten van de drie verschillende kernen door inwoners als waardevol ervaren.
2. Een gevarieerd en betaalbaar woningaanbod voor alle doelgroepen
Er is een grote woningbehoefte in de regio waar Leidschendam-Voorburg ook een bijdrage aan gaat leveren. De gemeente geeft op een passende wijze invulling aan de woningbehoefte en denkt daarbij aan alle doelgroepen.

Reden tot opnemen in het Kompas: de woningdruk in de Randstad is groot. Er is een grote behoefte aan woningen in verschillende klassen en voor verschillende doelgroepen. Daarnaast moet in het woningaanbod rekening worden gehouden met trends als vergrijzing en de toename van het aantal alleenstaanden.

3. LV is in 2050 energieneutraal en klimaatbestendig

De klimaatverandering en eindigheid van fossiele brandstoffen geven noodzaak om anders om te gaan met de gebouwde omgeving. LV wil in 2050 CO₂-arm en klimaatbestendig zijn. Dat vergt het energieneutraal en energiepositief bouwen, maar ook het rekening houden met klimaateffecten zoals hitte, droogte en wateroverlast. Om tot een gezonde leefomgeving te komen wordt gebruik van fossiele brandstoffen teruggedrongen in zowel transport als bouw. Tot 2050 zal de bestaande bouw geleidelijk overgaan naar het gebruik van hernieuwbare brandstoffen.

Reden tot opnemen in het Kompas: landelijk zijn met het klimaatakkoord ambitieuze doelstellingen afgesproken. Gemeenten hebben een grote rol bij het invullen van die doelstellingen. De doelstelling energieneutraal en klimaatbestendig biedt grote uitdagingen maar ook grote kansen. Uit de participatieronde kwam naar voren dat inwoners positief staan tegenover het verduurzamen van de gemeente.

4. Gezonde leefomgeving

Een gezonde leefomgeving draagt bij aan de aantrekkelijkheid van de gemeente. Een gezonde leefomgeving is een omgeving die als prettig wordt ervaren, die uitnodigt tot bewegen en waar de druk op de gezondheid zo min mogelijk is. Een gezonde leefomgeving heeft betrekking tot de fysieke omgeving; de infrastructuur, de woningen, kwaliteit van de openbare ruimte, milieukwaliteit (geluid, lucht, licht, externe veiligheid, water) en verkeersveiligheid. Maar een gezonde leefomgeving heeft ook betrekking op het sociale domein; kunnen mensen elkaar ontmoeten, is er ruimte voor sociale interactie en is de omgeving toegankelijk voor alle doelgroepen.

Reden tot opnemen in het Kompas: een goede gezondheid krijgt steeds meer aandacht. In de fysieke leefomgeving kan daar rekening mee worden gehouden en kan een gezonde levensstijl worden gestimuleerd. De Omgevingsvisie is bij uitstek de plek om hier invulling aan te geven. Hetzij door gezondheid te stimuleren, hetzij door het tegengaan van gezondheidsbelemmerende zaken.

5. Inclusieve gemeente: niemand wordt uitgesloten

De uitdaging van de inclusieve gemeente in de huidige tijdgeest is groot. Wat kan de gemeente bijdragen zodat iedere inwoner naar eigen vermogen actief mee blijft doen in de samenleving ongeacht leeftijd, gezondheid, opleidings- en inkomensniveau? Hiermee wordt in het Kompas meer nadruk gelegd op wat mensen kunnen en welke bijdrage zij kunnen leveren aan de samenleving i.p.v.

wat ze niet kunnen. Tegelijkertijd is de gehele samenleving mede verantwoordelijk voor het wegnemen van de drempels die hen in de weg staan volwaardig mee te kunnen doen.

Reden tot opname in het Kompas: de Omgevingswet vraagt om een integrale benadering van de leefomgeving. Daarbij wordt niet alleen het ruimtelijke aspect in onder andere de Omgevingsvisie meegenomen, maar ook het sociale aspect en de wijze waarop daar invulling aan kan worden gegeven in de fysieke leefomgeving.

6. Vitale economie passend bij de woongemeente

Inwoners en ondernemers vinden hier een bijzondere, goed bereikbare omgeving met een rijkdom aan groene en stedelijke voorzieningen, dichtbij Den Haag en de belangrijkste werkgebieden in de regio. Een omgeving die aantrekkelijk is voor inwoners en ondernemers inspireert. De economie van Leidschendam-Voorburg wordt gedragen door retail, kennis, zorg en andere (zakelijke) dienstverlening. Een groot deel van de beroepsbevolking werkt in de regio. Ook kent de gemeente een bovengemiddeld aantal zzp-ers en expats. Reden tot opname in het Kompas: Leidschendam-Voorburg is een typische MKB-gemeente. Door online-shopping staat de lokale economie onder druk. Met behulp van deze doelstelling kunnen in de Omgevingsvisie concrete keuzes voor de lokale economie worden gemaakt.

7. Een goed bereikbare gemeente

De gemeente is optimaal bereikbaar per auto, langzame vervoersmiddelen en openbaar vervoer. Dat betekent dat zowel bezoekers als ook bewoners en werknemers goed van en naar hun bestemming kunnen reizen. Dit gebeurt op een betrouwbare en veilige wijze, met een minimale impact op de leefbaarheid en gezondheid.

Reden tot opname in het Kompas: bereikbaarheid is en blijft essentieel. Dit geldt voor zowel de interne als de externe bereikbaarheid in en van de gemeente. Tegelijkertijd is er veel verandering gaande in de mobiliteitsbehoefte. Door hier flexibel op in te spelen en het als doelstelling in het Kompas van de Leefomgeving op te nemen kunnen concrete keuzes worden gemaakt in de Omgevingsvisie.

Naast deze doelstellingen en de daaronder gedefinieerde agendapunten en hoofdkeuzes in het Kompas van de Leefomgeving, is er ook een aantal onderwerpen dat in regioverband wordt opgepakt:

- Verstedelijkingsopgave
- Bereikbaarheid
- Energietransitie
- Water
- Veiligheid

- Gezondheid

Voor de laatste vier thema's zijn werkgroepen opgestart in regionaal verband waarin wordt gewerkt aan bouwstenen voor de Omgevingsvisie.

Met dit besluit stemt de raad in met de uitgangspunten en richting die de Omgevingsvisie gaat krijgen. Met dit Kompas wordt verder gewerkt aan de invulling van de Omgevingsvisie. De samenleving en partners worden op verschillende manieren benaderd om mee te werken aan het uitwerken van de uitgangspunten en richting uit het Kompas.

burgemeester en wethouders van Leidschendam-Voorburg,

mr. drs. M.R. Gorsse
wnd. secretaris

K. Tigelaar
burgemeester

Bijlage bestemd voor de raad:

Nummer	Onderwerp
1	Kompas van de Leefomgeving